

کتاب به منزله يك هستي

رحمت الله فتاحي

گروه كتابداري و اطلاع رساني

دانشگاه فردوسي مشهد

آنچه ارائه خواهد شد

- تعریف عمومی کتاب
- نگاهها به کتاب از جنبه های گوناگون
- کتاب به منزله يك هستي
- کتاب از دیدگاه پوپر
- برآیند این گفتار

تعريف عمومي كتاب

دکتر هوشنگ ابرامي:

کتاب یک رسانه گروهی است که:

❖ در آن مطالبی ضبط شده باشد،

❖ قابل انتقال باشد،

❖ بازیابی مطالب آن از نظر زمان و مکان محدود نباشد.

بر این اساس، هر نوع ماده اطلاعاتی اعم از چاپی،

الکترونیکی، شنیداری و دیداری و ... را می توان کتاب

نامید

نگاهها به کتاب از جنبه های گوناگون

- کتاب به منزله معلم
- کتاب به منزله ابزار اطلاعاتی
- کتاب به منزله وسیله ارتباط
- کتاب به منزله محصول فکری
- کتاب به منزله کالای اقتصادی
- کتاب به منزله یک وجود
- کتاب به منزله یک هستی

کتاب به منزله يك هستي

- تعريف هستي
- تفاوت شكل گيري هستي كتاب با هستي انسان
- تولد كتاب بر اساس يك اندیشه
- رديابي تولد كتاب
- نقش آفرينان در شكل گيري كتاب

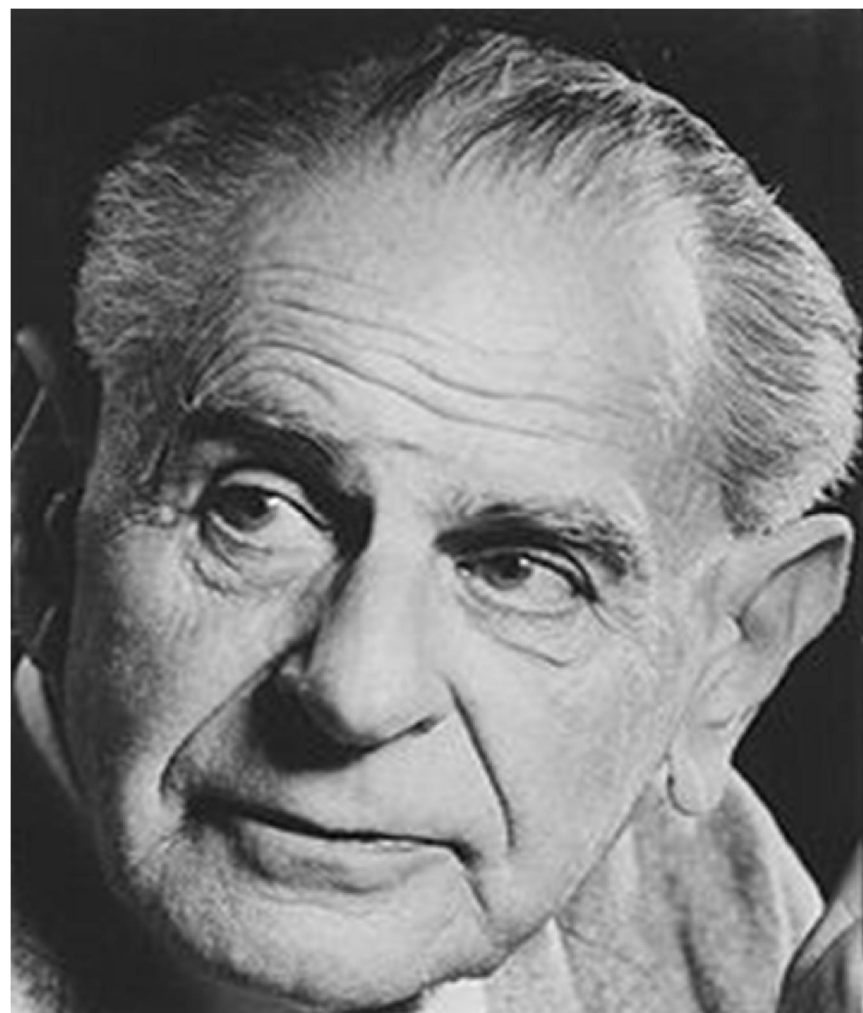
ارتباط ها در هستي كتاب

- شكل گيري اندیشه كلي كتاب
- منابع و مآخذ
- تداوم حیات كتاب
- كتاب به منزله عضوي از يك خانواده
- كتاب به منزله عضوي از جهان كتاب

درك ارتباط ها در هستي كتاب

- اين درك به درك موضوع و هدف هر كتابي كمك مي كند
- مهمترين وجه كتاب، توان برقراري ارتباط است
- چه ارتباطي؟ چگونه؟ با چه مخاطباني؟

دیدگاه کارل پوپر، فیلسوف، در باره کتاب (از زبان دکتر عباس حریری)

• از دیدگاه پوپر سه عالم وجود دارد:

– 1. عالم نخست شامل همه اشیای مادی و پدیده هایی است که به شکل ماده و انرژی که در جهان وجود دارند

– 2. عالم دوم شامل حالات ذهنی است و عالمی است که انسان در خود بلافاصله می شناسد و در دیگران با واسطه. این عالم شامل اندیشه ها، تصورات، و هیجانات است (**دانش ذهنی**)

– 3. عالم سوم شامل دانش و اطلاعات به معنای عینی آن است که تجلیات علمی، ادبی و هنری را در بر می گیرد (**دانش عینی**)

کتاب و عالم سوم پوپر

- از دیدگاه پوپر، کتاب محصولی از انسان است که بالاستقلال وجود دارد و میتوان از طریق آن پدیدآورنده اش را شناخت.
- از نظر وی شناخت پدیدآورنده از این طریق "عینی"تر است تا استفاده از مجراهای دیگری چون روانشناسی و رفتارشناسی .
- عالم سوم محصول طبیعی انسان است

- عالم سوم در واقع همه موارد فرهنگي و علمي انسان تا آنجا که در عالم نخست مکتوب و مضبوط شده باشد است (دانش عيني)

- مغز انسانها، کتابها، آثار هنري، اشيای موزه اي، فيلمها، رایانه، و مانند آنها نمادهای عالم سوم هستند

- کتابخانه ها در واقع تجسمي از عالم سوم به شمار مي روند

- این سه عالم با یکدیگر در تعاملند. عالم سوم حاصل رابطه متقابل عالم نخست با عالم دوم است
- عالم سوم درك بهتر دو عالم دیگر را میسر می کند
- هر زمان که با کتاب هستیم و یا در يك کتابخانه به سر می بریم، در واقع در عالم سوم زندگی می کنیم

تشابه در تعریف کتاب و عالم سوم

دکتر ابرامی:

کتاب یک رسانه گروهی است که در آن مطالبی ضبط شده باشد، قابل انتقال باشد، و بازیابی مطالب آن از نظر زمان و مکان محدود نباشد.

کارل پوپر:

- عالم سوم در واقع همه موارد فرهنگی و علمی انسان تا آنجا که در عالم نخست مکتوب و مضبوط شده باشد است
- عالم سوم شامل دانش و اطلاعات به معنای عینی آن است که تجلیات علمی، ادبی و هنری را در بر می گیرد

برآیند این گفتار

- نگاه نو به کتاب
- تفکر ژرف تر در باره کتاب و عالمی که تشکیل می دهد
- تعمق در شناسایی و در مطالعه کتاب
- نگاه به کتاب به منزله يك هستی در ارتباط با هستی های دیگر

کتابها اعضاي يکديگرند
که در عالم هستي ز يك گوهرند

شما چه فکر مي كنيد؟؟؟؟